

Sivil Toplum Geliştirme Merkezi

TÜRKİYE'DE KADINLAR
EMİNE BOZKURT
(AB Parlamenterleri)

13 Şubat 2007, Strazburg

Sivil Toplumun Geliştirilmesi İçin Örgütlenme
Özgürlüğünün Güçlendirilmesi Projesi, AB
Komisyonu tarafından desteklenmektedir.

Ref. No: TR0401.04/001

Meclis Tarafından Kabul Edilen Metinler

Salı, 13 Şubat 2007 - Strasbourg

Geçici Baskı

Türkiye’de Kadınlar (Emine Bozkurt)

Avrupa Parlamentosu

- Komisyonun 8 Kasım 2006 “Genişleme Politikaları ve Temel Zorluklar 2006-2007” (**COM(2006)0649**) başlıklı yazışmasına ve özellikle oradaki Türkiye ilerleme raporuyla ilgili olarak,
- Komisyonun 9 Kasım 2005 "2005 Genişleme Stratejisi Bildirisi" (**COM(2005)0561**) başlıklı yazışmasıyla ilgili olarak,
- Türkiye’nin kabulü konusunda 27 Eylül 2006 kararıyla ilgili olarak ⁽¹⁾ ,
- Türkiye’de kadının sosyal, ekonomik ve siyasi hayattaki rolü konusundaki 6 Temmuz 2005 kararıyla ilgili olarak ⁽²⁾ ,
- Avrupa Meclisi’nin 17 Aralık 2004 tarihli Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne katılımı için müzakereleri 3 Ekim 2005’de başlatma kararıyla ilgili olarak,
- Komisyonun kadın hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliği alanındaki müktesebatı (acquis) ile ilgili olarak,
- Siyasi ve kamusal karar mekanizmalarına kadın ve erkeklerin dengeli katılımı konusunda Avrupa Meclisi Vekiller Komisyonu’nun üye ülkelere 12 Mart 2003 tarihli tavsiyesi ile ilgili olarak (2003)3,
- Uluslararası Çalışma Örgütü’nün 1996 yılı 177 no.lu Eveysenli Çalışma Konvansiyonu’yla ilgili olarak ,
- Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komitesi’nin AB-Türkiye Danışmanlık Komitesi tarafından Kayseri’de 14 Temmuz 2006’da yapılan ‘Kadın ve İstihdam’ raporu ile ilgili olarak,
- Türkiye Meclis Komisyonu’nun namus ve töre cinayetleri ile kadın ve çocuklara karşı şiddet üzerine 2006 raporuyla ilgili olarak,
- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin 10 Kasım 2005 tarihli Türkiye’nin yüksek öğrenim kurumlarında başörtüsü takılması ile ilgili kararı ile ilgili olarak⁽³⁾ ,
- Türkiye’nin sırasıyla 1985 ve 2002 tarihlerinden beri taraf olduğu ve uluslararası hukukun bir parçası olan Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Engellenmesi Sözleşmesi (CEDAW) ve 1999 tarihli ihtiyari protokolü ile ilgili olarak, Türkiye Anayasası’nın uluslararası hukukun Türk hukukuna üstünlüğünü kabul eden 90 no.lu maddesiyle ilgili olarak,
- Uygulama Kurallarından 45 numaralı kuralla ilgili olarak,
- Kadın hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliği konusundaki komisyon raporuyla (**A6-0003/2007**) ilgili olarak,

A. Komisyon müktesebatının (acquis) kabulü, aday ülkelerin AB'ye kabulü için zorunlu olduğu halde ve kadın hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliği komisyon müktesebatının bir parçası olduğu halde,

B. 9 Kasım 2005 tarihli strateji bildirisinde adı geçen Türkiye'nin kabul edilme yönünde başarısı üzerine komisyon raporu, kadınların konumlarıyla ilgili olarak, aşağıdaki alanları endişe verici bulmuş olsa da: kadına karşı şiddet, özellikle namus adına işlenen haneîçi siddet ve suçlar, düşük okuma - yazma oranı, kadın katılımının parlamentoda ve yerel temsiliyette düşük olması, işgücü piyasasına kadın katılımındaki düşük oran ve yaygın olan ayrımcılık, ekonomik bağımsızlığın kadınların kurtuluşları için vazgeçilmez olduğu gözönüne alınarak önem verilmelidir,

C. Komisyon, 2006 Türkiye ilerleme raporunda kadın hakları konusundaki yasal mevzuatın genel olarak yeterli fakat uygulamanın zor olduğu sonucuna varmış olduğu halde,

1. Kadın haklarını da içeren insan haklarına saygılı olmayı AB'ye üyeliğin vazgeçilmez koşulu olduğunun altını çizer ve komisyona kadın haklarını Türkiye ile yapılan müzakerelerde merkezi bir noktaya alması çağrısında bulunur;

2. Türkiye'nin AB'ye kabulü için yapılan müzakerelerde faal bir aşamaya gelmesini memnuniyetle karşılar; öte yandan geçen yıl içerisinde Türkiye'deki reform sürecinin yavaşlamasını ve kadın hakları konusunda sürekli sorunlar yaşanmasını kınar;

Yasamanın Uygulanması ve Koordinasyon

3. Kadın hakları konusunda yasal mevzuatın yeterli olduğunu fakat uygulamalar konusunda hatalar bulunduğunu belirtir; bu yüzden , özellikle ülkenin daha fakir bölgelerinde, kadın hakları konusundaki komisyon müktesebatının (acquis) daha etkin uygulanması çağrısını yineler;

4. Türkiye Devleti'ne kadın hakları konusundaki yasanın uygulanması çalışmalarına ivedilikle yaklaşması ve pratikte yapılanların komisyon müktesebatı (acquis) ile tam uyum içerisinde olduğundan ve tam anlamıyla uygulandığından emin olunması çağrısında bulunur;

5. 2005 Temmuz ayında yürürlüğe giren yeni Türk Ceza Yasası ile kadınların temel haklarının büyük ölçüde güçlendirildiğini; fakat kadın erkek eşitliği konusundaki Avrupa yönergelerinin halen tam anlamıyla yerine getirilmediğine işaret eder; kadın hakları konusundaki yasaları feshetme girişimlerini başarısız da olsalar endişe verici bulur;

6. Türkiye'nin güneydoğusundaki bazı bölgelerde, kızların doğum kaydının yaptırılmamasını ve bunun zorla evlilik ve namus cinayeti suçlarına karşı verilen mücadeleyi kurbanın yasal kimliği olmadığı için sekteye uğratmasını onaylamaz ve Türk yetkililerine ivedilikle tüm Türk çocuklarının doğum kaydının alınması çağrısında bulunur;

7. Türkiye Devleti'nin işgücü piyasasına eşit erişim imkanı yanısıra eğitim ve sağlık hizmetleri gibi her erkek ve kadının temel hakkı olan vatandaşlık haklarına erişebilmesini garanti altına almak amacıyla, gerekli bölgelerde, ülke genelinde evliliklerin yasal kaydını tutmasının önemini vurgular;

8. Kadın hakları alanında devlet politikalarının planlanması ve uygulanması konusunda tavsiye sağlayacak olan Kadın Statüsü Danışma Kurulu'nun açılmasından duyduğu memnuniyeti belirtir;

9. Komisyona sosyal partnerler, çeşitli oluşumlar, toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda çalışan sivil toplum örgütlerinden (STÖ) temsilciler ve sendikalardan temsilcilerin dahil edilmesi

gerektiğini vurgular; ayrıca taraflar arasında etkin bir dayanışma sağlayabilmek amacıyla yetkililere komisyonu verimli kullanmaları konusunda ısrar eder;

Sivil Toplum

10. Sivil toplum örgütleri ve Türkiye Hükümeti arasındaki dayanışma konusunda süregelen endişesini belirtir;

11. Serbest ve özerk kadın örgütleri dahil olmak üzere tüm sivil toplum örgütlerine aynı şekilde davranılmasını talep eder;

12. Türkiye'nin Kadından Sorumlu Devlet Bakanı'nın Türkiye'deki 55 kadın örgütünden temsilcilerle görüşmesini, sivil toplum örgütleri ve bakanlık arasında daha fazla ve etkin işbirliği kararı ile birlikte düzenli olarak tekrarlanması gereken olumlu eylemler olarak değerlendirir; bu politik iradeyi ileride ifadeler yerine belli girişim ve tedbirler olarak görmeyi umar;

13. Komisyona ve Türkiye Devleti'ne, resmi ve kalıcı kurumlar yoluyla, kadın hakları sivil toplum örgütlerinin rolünü gerekli ve asıl partnerler olarak tanımaları ve sivil toplum örgütlerini AB'ye kabul müzakereleri sürecine belirlenen usuller çerçevesinde yapılandırılmış bir şekilde dahil etmeleri çağrısında bulunur;

14. Türkiye Devleti'ne kadınları ekonomik ve sosyal kalkınmanın temel aktörleri olarak sunan tüm topluma ulaşacak geniş kapsamlı bir kampanya yürütmesi çağrısında bulunur;

15. Kadın hakları STÖlerinin Avrupa Birliği'nden yardım almak amacıyla başvururken ve bu projeleri gerçekleştirirken yaşadıkları sıkıntılı süreçler konusunda taşıdıkları endişeyi kabul eder; pek çok kadın hakları STÖsünün başvuru yapmaktan çekindiklerini ve gerekli olan kaynaklara en çabuk biçimde erişemediklerini vurgular;

16. Sivil toplumun gelişmesi için çalışan STGM'nin (Sivil Toplum Geliştirme Merkezi) kurulmasından duyduğu memnuniyeti belirtir;

17. Komisyona, diğer yardım merkezlerinin kapasitesini arttırarak, ilave yardım sağlaması çağrısında bulunur;

Veri, Değerlendirme ve Amaçlar

18. Türkiye'de kadınların durumu hakkında hala kesin veriler olmadığını ve varolan verilerin kadınların durumlarıyla ilgili tüm sorunları ve kadınların rol ve haklarını içermediğini belirtir;

19. 2007 yılı başında Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından toplumsal cinsiyet istatistikleri sağlama amacıyla, sosyal, kültürel ve ekonomik hayat hakkında, toplumsal cinsiyete bağlı ücret farklarına dair de veri içeren, bir girişimde bulunulmasını takdir eder;

20. Amacı, tarafların kadını hane içi şiddetten koruma kapasitesini arttırmak olan, "Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Geliştirmek" başlıklı AB-Türkiye ortak projesini takdir eder ve projenin bir parçası olarak, kadına yönelik şiddet konusunda bir veritabanı oluşturmak amacı ile hazırlanan "Kadına Yönelik Şiddetin Sebep ve Sonuçları Hakkında Ulusal Araştırma" başlıklı projeyi takdir eder;

21. Türkiye Devleti'ne aşağıdaki konularda kesin ve güvenilir veri sağlaması çağrısında bulunur: kadınlar arasındaki okuma - yazma bilmeyenlerin oranı, kadınların eğitime eşit erişimi, iş gücüne kadın katılımı ile ilgili sorunlar, kadına yönelik şiddet, namus cinayetleri ve zorla evlilikler;

22. Komisyona, Avrupa Meclisi'ne reformların hızı hakkında hazırladığı raporlarda, kadın hakları konusunda açık yönergeler ve net kısa ve uzun vadeli hedefler belirlemesi çağrısında bulunur ;

23. Türkiye Devleti'ne dil, ırk, etnisite, renk, siyasi fikir, inanç ve din farkı gözetmeksizin tüm kadınların kadın hakları programlarına katılmasını sağlama çağrısında bulunur;

24. Aileyi Koruma Yasası'nın sadece kısmen uygulanmakta olmasını endişe verici bulur ve ilgili Türk yetkililerine uygulamayı düzeltmeleri çağrısında bulunur çünkü bu kadının aile içerisindeki konumu ve haklarının korunmasına yardımcı olacaktır;

Kadınlara Karşı Şiddet

25. Kadına karşı şiddetin hala bir sorun olduğunu belirtir ve namus cinayeti, eviçi şiddet, zorla evlilik ve çokeşlilik uygulamalarını suçlu bulur;

26. Yeni Türk Ceza Yasası'nın " namus cinayetlerini" ağırlaştırılmış cinayet kapsamına alan hükmüne rağmen, mahkemeler tarafından verilen hükümlerin karışık bir tablo ortaya koyduğunu belirten komisyon açıklamasını dikkate alır; adli yetkililere, bu tarz suçları durdurmak ve kadına yönelik suçları işleyenlerin azaltılmış cezalar almaları ya da hafifletici koşullardan yaralanmalarını engellemek için, Ceza Yasası'nın hükümlerini uygulamaları ve doğru yorumlarda bulunmaları çağrısında bulunur;

27. Özellikle Doğu ve Güneydoğu Bölgeleri'nde, ailevi etkiler sebebi ile kadın intiharlarının devam etmekte olmasını endişe verici bulur; Türk yetkililerine kadınları aileleri tarafından uygulanan bu tarz baskıdan korumaları ve kadın intiharları hakkında kesin ve güvenilir veri sunması çağrısında bulunur;

28. Tüm kamu kurumlarına (adli teşkilat, yönetim, polis, sağlık sistemi vs.) şiddetten etkilenen kadınlar için gerekli bütün koruyucu önlemleri almaları çağrısında bulunur;

29. Kurbanın korunması ya da kurbanı yardım edilmesi gereken vakalarda bir hata meydana geldiğinde, kamu kurumlarında adli inceleme başlatılması ve sorumlular hakkında gerekli disiplin önlemlerinin alınmasının önemini belirtir;

30. Bütün bakanlıklara, töre ve namus cinayetleri ve kadına yönelik şiddet konulu bir Türkiye Meclis Komisyon Raporu'nu takiben Başbakan tarafından yayınlanan, kamu kurumlarına ve yerel idarelere, kadına yönelik şiddetle başa çıkma konusunda önerilen yöntemleri uygulamalarını salık veren resmi genelgeyi olumlu bulur ve Türkiye Devleti'nden bu resmi genelgenin uygulanması için bağlayıcı ve pratik yönergeler oluşturmasını, gerekli önlemlerin alınması için uygun bir bütçe sağlamasını ve riayet edilmemesi durumundan doğacak sonuçları duyurmasını talep eder;

31. Türkiye İçişleri Bakanlığı'nın, namus ve töre cinayetlerini engellemek için yapılan politikaları koordine etme amaçlı bir eylem planı oluşturan, 50 000'den fazla nüfusu olan her belediyeye bir sığınma evi açma zorunluluğu getiren yasanın katiyetle uygulanmasını; namus ve töre suçu kurbanlarına yardım etmek çabalarını koordine etmek amacı ile her şehirde komisyonlar kurulmasını ve kurbanlar için psikolojik ve finansal destek ile koruma sağlanmasını isteyen 9 Ocak 2007 tarihli resmi genelgesini memnuniyetle karşılar;

32. Askerliğini yapmakta olan erkeklere, kadına yönelik şiddeti engellemek için eğitim verilmesi amacıyla hazırlanan teşebbüsü ve polis okulları müfredatına insan hakları olarak kadın hakları, toplumsal cinsiyet eşitliği, kadına yönelik şiddet ve namus cinayetleri gibi konuların dahil edilmesini olumlu karşılar;

33. Türkiye Devleti'ne ve Komisyon'a genel olarak şiddet ve özel olarak namus cinayetleri ile mücadeleye öncelik vermeleri, kadınlara kendi mahallerinde sığınma evi sağlamak amacı ile güneydoğu bölgesi dahil olmak üzere yüksek güvenlik önlemleri alınmış sığınma evleri kurmaları

çağrısında bulunur; güneydoğu bölgesinde KA-MER gibi bağımsız kadın danışma merkezlerine destek ve yardım sağlanması çağrısında bulunur; kadınların şiddet görmeye açık olduğu bölgelerde ivedilikle kadın merkezli ekonomik kalkınma talep eder; sistemli araştırma ve etkin cezalandırmanın, dolayısıyla polis ve adli yetkililerin toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddetle mücadele konularında eğitim almalarının önemi üzerinde durur; hakimlere genel olarak şiddeti, özel olarak namus cinayetlerini, zorla evlendirmeleri ve çokeşliliği ağır şekilde cezalandırmaları, yeni kanunu uygulamaları yönünde yönergeler verilmesinin ve şahitlerin korunmasının gerekliliğini bildirir; Türkiye Devleti'nden, ivedilikle çocuklara, gençlere ve kadınlara yönelik şiddetle mücadele konulu programa katılma ve kurbanları ve risk altındaki grupları koruma konusunda (Daphne programı), Komisyon ile özel bir anlaşma akdinde bulunmasını ve bu amaçla milli bütçeden gerekli finansal kaynakları ayırmasını talep eder;

34. Kadınlara yalnızca koruma değil bundan öte psikolojik destek ve tavsiye sunulması gerektiğini belirtir; bu tarz hizmetlerin kadın sığınma evlerinde ve kadın intiharlarının ve kadına yönelik şiddetin en yüksek olduğu bölgelerde sağlanmasını talep eder;

35. Türkiye Devleti'ne, kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin ciddi bir insan hakları ihlali olduğu bilincini yaymak ve şiddetin her türlüsüne karşı nefret oluşturmak amacı ile, bilhassa gençlere yönelik kampanyalar başlatabilmek için, toplumdaki tüm gruplarla – sivil, sosyal ya da dini – ortaklıklar kurması çağrısında bulunur;

Sığınma Evleri

36. Türkiye'deki şiddet mağduru kadınlar için sığınma evlerinin kapasitesinin 469 olduğu ve bugüne kadar 5 512 kadına ⁽⁴⁾ hizmet verdiği rapor edilmiş ve yaklaşık 70 milyonluk bir nüfusun ihtiyaçlarına cevap veremediğini, öte yandan 50 000 in üzerinde nüfusu olan her belediyenin bir sığınma evi açma zorunluluğu olduğu yürürlükteki kanunda belirtildiği halde bunun yeterli kullanılmadığını bildirir;

37. Türkiye Devleti'ne kadınların ihtiyaçlarını karşılamak için, yeterli sayıda, güvenli ve verimli çalışan sığınma evi sağlaması çağrısında bulunur;

38. Şiddetin bildirilmesi amacı ile "183 Aile, Kadın, Çocuk ve Engelliler için Sosyal Servisler" telefon yardım hattının kurulmasını takdirle karşılar; "157, İnsan Kaçakçılığı" için ülke genelinde acil yardım hattı kurulmasını takdir eder ve bu yardım hatlarının AB için uygun örnekler oluşturabileceğine inanır;

39. Türkiye'ye, bir kez daha, 1 no.lu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 12 numaralı ek protokolüne taraf olması çağrısında bulunur ;

40. Türkiye Devleti'nden, kadın sığınaklarında personele dair ve yapısal geliştirmeler yapmasını ve şikayetlere yol açan kusurları gidermesini ister;

41. Türkiye Devleti'ni devlet kurumları / yerel otoriteler ve bağımsız kadın örgütleri arasındaki dayanışmayı arttırmak için daha fazla çalışmaya teşvik eder; bağımsız ve otonom kadın sığınma evlerine ivedilikle finansal destek sağlamaya çağırır;

Siyasi Katılım

42. Türkiye'de kadınların siyasete katılımının çok az olduğunu belirtir; kadına karşı ayrımcılığın giderilmesi için en uygun çözümün bazen, CEDAW'da da belirtildiği üzere, geçici pozitif ayrımcılık önlemleri alınması olduğunun ve karar mekanizmalarında ve güç getiren konularda kadın rol modellerinin varlığına ivedilikle ihtiyaç duyulduğunun altını çizer;

43. Kısa vadede Türkiye siyasetine kadın katılımını iyileştirmek amacıyla en iyi yol olarak kadınların seçim listelerine uygun oranlarda yansımalarını garanti altına alacak öneriler sunulmasını salık verir;

44. Türkiye'deki siyasi partilere parti idaresinin her aşamasında kadınların varlığını garantilemek amaçlı kurallar belirlemeleri çağrısında bulunur;

45. Türkiye'deki siyasi partilere, 2007 yılındaki seçimden başlamak üzere, seçim listelerine daha fazla kadın aday koymaları, parti yapılarında kadınlara uygun roller vermeleri ve kadınların siyasete katılımının önemi hakkında bilinç yaratmaları konularında ısrar eder;

46. Türkiye Meclis'inde kadın hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliğini izleyen bir komitenin kurulmamış olmasından kuvvetle esef duyar ve Türkiye Hükümeti ve bazı partiler tarafından kendi parti programlarında verilmiş olan sözlerin tutulması gerektiğini söyler; komitenin en yakın zamanda kurulmasının gerektiğinin altını çizer;

47. Komisyon'un kadınların ayrımcı uygulamalara eğitim eksikliği ve yüksek okuma yazma bilmeme oranları yüzünden de maruz kalmaya devam ettikleri bildirisinden endişe duyar ve Türkiye Devleti'ne, özellikle güneydoğu bölgelerinde, eğitim ve iş gücü piyasasına ulaşımında toplumsal cinsiyet eşitliği sağlaması çağrısında bulunur;

Bu açıdan, eğitim sektöründe öğretmenlere toplumsal cinsiyet konusunda yeterlilik kazandırmak amacıyla önlemler alınması ve kızları okulda tutmak için teşvik edici bir sistem oluşturulması çağrısında bulunur; yanısıra kız ve erkek öğrencilerin, toplumsal cinsiyet konusuna duyarlı eğitim materyali de kullanılarak, kadın ve erkeklerin eşit haklar sahibi olduğu ve kadınların özgür irade sahibi oldukları bilincine ulaştırılması çağrısında bulunur;

Eğitim

48. UNICEF tahminlerine göre, her yıl zorunlu eğitim yaşına ulaşan tahmini olarak 600 000 ya da 800 000 kız çocuğunun ya aileleri tarafından okula gitmekten alıkonulduğu ya da lojistik sorunlar yüzünden okula gidemediğini belirtir;

49. 222 800 kız çocuğunun okula kaydolmasını sağlayan "Haydi Kızlar Okula" başlıklı kampanyayı destekler; dört yıl içerisinde pek çoğu kırsal kesimden olan kadın ve okula gidemeyen kızlardan oluşan beş milyon yetişkine ulaşan "Milli Eğitime Destek Kampanyası"nı destekler;

50. Eğitimin önemini ve kadınların ekonomik bağımsızlığına potansiyel katkısını vurgular; Türk yetkililerine kızları eğitim sisteminde tutmak için bir denetleme sistemi kurmaları çağrısında bulunur; kadın taciz kurbanlarına yardım edebilsinler diye kadınları hazırlamak, eğitmek ve psikoloji gibi disiplinlerde çalışmalarını sağlamak amacıyla üniversite ve kolejlere erişebilecekleri okullara gidebilmelerini sağlamanın önemini belirtir;

İş Piyasasına Katılım

51. Kadınların işgücüne katılım oranlarının, % 25'in altında, halen fevkalade düşük, AB ülkelerindeki ortalama kadın çalışma oranı % 49 ile kıyaslandığında çok düşük olduğunu ve genellikle kadınların düşük eğitim seviyelerinin, yaygın, erişilebilir, satın alınabilir ve kurumlaşmış çocuk, yaşlı ve engelli bakım hizmetlerindeki eksikliğin ve toplumdaki cinsiyetçi işbölümünün ortaklaşa bir sonucu olarak kayıt dışı ekonomiye kadın katılımının tersine yaklaşık % 20 oranında düştüğünü belirtir;

52. Komisyonun komisyon müktesebatına (acquis) göre özellikle doğum sonrası izin, eşit ücret, iş olanaklarına eşit erişim ve mecburi ve mesleki sosyal güvenliğe eşit erişim konusunda eşit olanaklar konularında paralellik kurulması gerektiği açıklamasını vurgular;
53. Yukarıda belirtilenler ışığında, "İstihdamda Eşitliği Güçlendirmek Hollanda-Türkiye Ortak Projesi" ve yapılacak olan "Kadın Girişimciliğine Destek Projesi", kadın girişimciler için 30 000 dolara kadar kredi ve ücretsiz eğitim sağlayan Garanti Bankası ve KAGİDER (Kadın Girişimciler Derneği) ortak projesi gibi projeleri olumlu karşılar;
54. Türkiye Devlet'ini işgücü piyasasında eşit muamelenin geliştirilmesi, incelenmesi, denetlenmesi ve desteklenmesi amacıyla, istihdama ulaşım, mesleki eğitim ve terfi ve çalışma koşulları konularında kadın erkek eşitliği ⁽⁶⁾ ilkesinin uygulanması üzerine 9 Şubat 1976 tarihli 76/207/EEC no.lu Komisyon Yönergesi 8a maddesinde anlatıldığı şekliyle mesleki eğitimi de içeren, bir birim ya da birimler oluşturmaya davet eder;
55. Sosyal partnerleri ve Türkiye Devleti'ni kayıtdışı ekonominin kayıtlı ekonomiye dönüşmesi için gerekli tüm önlemleri almaya davet eder; Komisyon'dan bu çabaya vereceği desteğe öncelik tanımasını ister;
56. Türkiye Devleti'nden, toplumsal cinsiyet temelli dolaylı ayrımcılık riski olup olmadığını belirlemek amacıyla, başörtülü kadınların işgücü piyasasına erişimini de içeren, kadınlara karşı ayrımcılıkla ilgili kesin veriler sunmasını rica eder;
57. Türkiye Devleti'ne çoğunluğu kadın olan, evekslenli, çalışanların durumlarının düzeltilmesi çağrısında bulunur; bu bağlamda, Türkiye'yi ,ivedilikle, yukarıda bahsedilen Dünya Çalışma Örgütü'nün Evekslenli Çalışma Sözleşmesi'nin No:177 imzalayıp onaylamaya ve Türk İş Hukuku'nu evekslenli çalışmayı içerecek şekilde genişletmeye davet eder;
58. Türkiye Devleti'ne, AB adayı ülkelerde yapılmakta olduğu şekilde, kadın ve istihdam konusunda belirli bir zaman sınırı ve somut amaçları olan ulusal eylem planları hazırlayıp uygulaması çağrısını yineler;
59. Çalışma Bakanlığı'ndan ve sosyal partnerlerinden politikalarına ve toplu iş sözleşmelerine toplumsal cinsiyet eşitliği konularını dahil etmelerini, Türk sendikalarından kayıtdışı sektördeki emeği örgütlemelerini ve toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda temsilciler eğitmelerini ister; bir işçi sendika konfederasyonu olarak Türk-İş'in girişimlerini takdir eder;
60. Kadınların haklarını geliştirmek ve sosyal, ekonomik ve siyasi hayata katılımlarını arttırmak konusunda sosyal partnerlerin rolünü önemser; sosyal partnerleri sosyal diyalog konusunda çalışan kurumlardaki kadın katılımını arttırmak konusunda destekler;
61. Komisyonun yıllık ilerleme raporunun yanı sıra ve buna ek olarak, düzenli aralıklarla, Türkiye'deki kadın hakları konusunda elde edilen ilerlemeyi ilerleme raporunda ortaya konulan verilere uygun olarak değerlendirmeye karar verir;
62. Başkanı'na bu kararı Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne, Komisyon'a, Konsey'e, Birleşmiş Milletler Kadına Yönelik Şiddet Özel Raportörü'ne, Dünya Çalışma Örgütü Genel Müdürü'ne, Türkiye Devleti ve Meclisi'ne göndermesi talimatını verir.